

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

20 червня 2018 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 198/пс-18

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі палати з питань добору і публічної служби суддів із залученням членів кваліфікаційної палати:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Гладія С.В. Заріцької А.О., Козлова А.Г., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Устименко В.Є., Шилової Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання щодо рекомендування суддів Верховного Суду України для переведення на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня без конкурсу,

встановила:

Відповідно до положень пункту 6 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року № 1402-VIII (далі – Закон) Верховний Суд України, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України діють у межах їх повноважень, визначених процесуальним законом, до початку роботи Верховного Суду у складі, визначеному цим Законом, та до набрання чинності відповідним процесуальним законодавством, що регулює порядок розгляду справ Верховним Судом у складі, визначеному цим Законом.

Згідно з пунктом 7 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону з дня початку роботи Верховного Суду у складі, визначеному цим Законом, Верховний Суд України, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Вищий господарський суд України, Вищий адміністративний суд України припиняють свою діяльність та ліквідуються у встановленому законом порядку.

У зв'язку з набранням чинності відповідного процесуального законодавства та початком роботи Верховного Суду з 15 грудня 2017 року (Постанова Пленуму Верховного Суду від 30 листопада 2017 року № 2) Верховний Суд України припинив свою діяльність.

Постановою Верховної Ради України від 22 травня 2008 року № 301-VI суддю Жайворонюк Тетяну Євгенівну обрано на посаду судді Верховного Суду України.

Частиною третьою статті 82 Закону визначено, що переведення судді на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня може здійснюватися без конкурсу тільки у випадках реорганізації, ліквідації або припинення роботи суду, в якому такий

суддя обіймає посаду судді.

Ураховуючи викладене, дослідивши інформацію щодо наявності вакантних посад у судах України, потребу в їх заповненні, з метою забезпечення належної роботи Київського апеляційного господарського суду, в якому за наявними у Комісії відомостями 5 вакантних посад судді, готових до заміщення, Комісія вважає за необхідне рекомендувати суддю Жайворонок Тетяну Євгенівну для переведення на посаду судді Київського апеляційного господарського суду.

Керуючись статтями 82, 93, 101 Закону, Комісія

вирішила:

рекомендувати суддю Верховного Суду України Жайворонок Тетяну Євгенівну для переведення на посаду судді Київського апеляційного господарського суду.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

С.В. Гладій

А.О. Заріцька

А.Г. Козлов

Т.В. Лукаш

П.С. Луцьок

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

В.Є. Устименко

Т.С. Шилова

С.О. Щотка

ОКРЕМА ДУМКА

члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Тітова Ю.Г. стосовно рішення Комісії щодо рекомендування для переведення на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня без конкурсу 10 суддів Верховного Суду України.

Комісія 20 червня 2018 року ухвалила низку рішень про переведення 12 суддів Верховного Суду України, зокрема, Волкова О.Ф., Вус С.М., Гуменюка В.І., Ємця А.А., Жайворонок Т.Є., Канигіної Г.В., Ковтюк Є.І., Короткевича М.Є., Кривенди О.В., Охрімчук Л.І., Пошви Б.М., Школярова В.Ф. до апеляційних судів різних юрисдикцій в місті Києві без конкурсу.

Згідно з пунктом 4 частини першої статті 99 Закону України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів» член Комісії має право висловлювати письмово окрему думку щодо рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Вважаю прийнятні Комісією рішення передчасними з огляду на таке.

Перед розглядом Комісією зазначеного питання судді Верховного Суду України звернулись з проханнями про його відкладення з посиланням, зокрема, на те, що на розгляді у Конституційному Суді України перебуває конституційне подання Верховного Суду України щодо відповідності (конституційності) окремих положень пунктів 4, 7, 8, 9, 11, 13, 14, 17, 20, 22, 23, 25 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів», статті 6 частинам першій і другій статті 8, частині другій статті 19, частинам першій і другій статті 24 частинам першій і другій статті 55, частинам першій, п'ятій і шостій статті 126 Конституції України (далі – подання).

Порушені у поданні конституційно-правові питання є важливими для оцінки відповідною судовою інституцією дотримання основних демократичних принципів під час реформування судової системи.

З огляду на те, що наразі Конституційний Суд України ще не розглянув подання, порушені у ньому питання залишаються спірними та невирішеними. А переведення суддів Верховного Суду України є похідним від вирішення питань щодо відповідності вимогам Конституції України законодавчих норм, які регламентують ліквідацію найвищого судового органу в державі.

Водночас у Комісії залишились невирішеними питання переведення всіх суддів ліквідованих вищих спеціалізованих судів, що також вказує на можливість задоволення клопотань суддів Верховного Суду України про відкладення розгляду їх переведення до вирішення справи у Конституційному Суді України.

Ураховуючи зазначене, вважаю ухвалені Комісією рішення про переведення суддів Верховного Суду України передчасними та такими, що не відповідають принципу рівності, а отже, не є справедливими.

Член Комісії**Ю.Г. Тітов**

ОКРЕМА ДУМКА

члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України Луцюка П.С. стосовно рішення Комісії щодо рекомендування для переведення на посаду судді до іншого суду того самого або нижчого рівня без конкурсу 10 суддів Верховного Суду України.

Комісія 20 червня 2018 року ухвалила низку рішень про переведення 12 суддів Верховного Суду України, зокрема, Волкова О.Ф., Вус С.М., Гуменюка В.І., Ємця А.А., Жайворонок Т.Є., Канигіної Г.В., Ковтюк Є.І., Короткевича М.Є., Кривенди О.В., Охрімчук Л.І., Пошви Б.М., Школярова В.Ф. до апеляційних судів різних юрисдикцій у місті Києві без конкурсу.

Згідно з пунктом 4 частини першої статті 99 «Про судоустрій і статус суддів» від 02 червня 2016 року № 1401 - VIII Закону України член Комісії має право висловлювати письмово окрему думку щодо рішення Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Вважаю прийнятні Комісією рішення передчасними з огляду на таке.

Перед розглядом Комісією зазначеного питання судді Верховного Суду України звернулись з проханням про його відкладання з посиланням, зокрема, на те, що на розгляді у Конституційному Суді України перебуває конституційне подання Верховного Суду України щодо відповідності (конституційності) окремих положень пунктів 4,7,8,9,11,13,14,17,20,22,23,25 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України від 02 червня 2016 року № 1402-VIII «Про судоустрій і статус суддів», статті 6 частини першої і другій статті 8, частині другій статті 24 частинами першої і другій статті 55, частинами першої, п'ятій і шостій статті 126 Конституції України.

Це питання було предметом обговорення, але Комісія його не задовільнила.

Слід зазначити, що відповідно до статті 125 Конституції України до внесення змін ЗУ «Про внесення змін до Конституції України» від 2 червня 2016 року № 1401 - VIII було визначено, що найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції є Верховний Суд України. У цій же статті зазначено, що Верховний Суд є найвищим судом у системі судоустрою України. Конституція України не містить жодної норми щодо ліквідації чи припинення діяльності Верховного Суду України як найвищого судового органу, що має конституційний статус та є юридичною особою публічного права.

Президент України в межах повноважень 29 грудня 2017 року видав низку указів про ліквідацію та утворення судів. Будь - якого рішення до 31 грудня 2017 року про ліквідацію чи реорганізацію Верховного Суду України не прийнято. Такі повноваження у Президента були тільки до 31 грудня 2017 року.

Починаючи з 01 січня 2018 року утворення, реорганізація чи ліквідація судів здійснюється на підставі Закону, прийнятого Верховною Радою після консультацій з Вищою радою правосуддя. На сьогодні такий Закон не прийнятий, процедура не виписана.

Пункт 7 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» № 1401 - VIII з дня початку роботи Верховного Суду, тобто з 15 грудня 2017 року, Верховний Суд України припиняє свою діяльність та ліквідується у встановленому законом порядку.

Частина 7 статті 147 вказаного закону передбачено, що роботу суду може бути припинено лише у зв'язку зі стихійним лихом, військовими діями, заходами щодо боротьби з тероризмом або іншими надзвичайними обставинами за рішенням Вищої ради правосуддя, що ухвалюється за поданням Голови Верховного Суду.

Таке рішення Вищою радою правосуддя не приймалось.

Пункт 1 частини першої статті 110 Цивільного Кодексу України встановлює, що юридична особа ліквідується за рішенням її учасників або органу юридичної особи, уповноваженого на це установчими документами, в тому числі у зв'язку із закінченням строку, на який було створено юридичну особу, досягненням мети, для якої її створено, а також в інших випадках, передбачених установчими документами.

Судді Верховного Суду України були призначені на свої посади безстроково, а тому припинити їхні повноваження достроково без їх згоди на цій правовій базі неможливо, окрім як дисциплінарного стягнення.

Стаття 43 Конституції України зазначає, що держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю, гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності, реалізовує програми професійно-технічного навчання, підготовки і перепідготовки кадрів відповідно до суспільних потреб.

Використання примусової праці забороняється. Не вважається примусовою працею військова або альтернативна (невійськова) служба, а також робота чи служба, яка виконується особою за вироком чи іншим рішенням суду або відповідно до законів про воєнний і про надзвичайний стан.

Оскільки кожен суддя Верховного Суду України, який був призначений безстроково за визначеною Конституцією процедурою, на нього поширюється всі гарантії відповідно до Конституції України, Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та інших нормативно-правових актів, зокрема чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Вважаю, що переведення суддів Верховного Суду України рішенням Комісії від 20 червня 2018 року без їхньої згоди, містить ознаки примусової праці, яка частиною другою статті 43 Конституції України заборонена.

Член Комісії

П.С. Луцюк